

Aanvull. en verhooging v. h. VIIIste hoofdst. der Staatsbegrooting v. h. dienstjaar 1915. (Buitengewoon krediet.)

(274. 1.)

KONINKLIJKE BOODSCHAP.

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

MIJNE HEEREN!

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van wet tot aanvulling en verhooging van het VIIIste hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1915. (Buitengewoon krediet.)

De toelichtende memorie, die het wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede, Mijne Heeren, bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

's Gravenhage, den 29 December 1914.

WILHELMINA.

(274. 2.)

ONTWERP VAN WET.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de noodzakelijkheid is gebleken van eene aanvulling en verhooging van het VIIIste hoofdstuk der Staatsbegrooting vóór het dienstjaar 1915;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1.

Aan het VIIIste hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1915 wordt toegevoegd eene nieuwe afdeeling, luidende:

XXVIIste AFDEELING.

Uitgaven wegens het buitengewoon onder de wapenen roepen van de dienstplichtigen der militia, enz.

Artikel 183. Uitgaven, voortvloeiende uit het buitengewoon onder de wapenen roepen van de dienstplichtigen der militia en van de landweer en uit alle verdere maatregelen, verband houdende met de buitengewone omstandigheden, die tot dat onder de wapenen roepen hebben geleid, f 30 000 000.

Artikel 2.

Ten gevolge van artikel 1 dezer wet wordt het eindcijfer van voormeld hoofdstuk der Staatsbegrooting *verhoogd* met *dertig millioen gulden* (f 30 000 000).

Artikel 3.

Aan artikel 2 der wet tot vaststelling van het VIIIste hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1915 wordt als laatste lid toegevoegd:

„Eindelijk kan uit *artikel* 183 worden overgeschreven op alle *artikelen*, waarbij gelden zijn toegestaan voor onderwerpen, betrokken bij de in genoemd artikel bedoelde maatregelen, met uitzondering evenwel van die, betreffende subsidiën en andere onverplichte uitgaven, welke niet in onmiddellijk verband staan met de in dat artikel bedoelde omstandigheden.”

Artikel 4.

Ter voorloopige dekking van de kosten, voortvloeiende uit de bij deze wet bedoelde maatregelen, kunnen desgevorderd schatkistbiljetten of schatkistpromessen worden uitgegeven en schatkistbiljetten worden beleend tot een zoodanig bedrag als noodig is ter verkrijging van eene som van ten hoogste *dertig millioen gulden*.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Oorlog,

De Minister van Financiën,

(274. 3.)

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Blijkens de Nota van den Minister van Financiën van 6 November 1914, betreffende het ontwerp-leeningwet (Gedrukte Stukken 1914—1915, 230, n°. 4), is het bedrag van de uitgaven in verband met den gemobiliseerden toestand, voor zooveel de landmacht betreft, voor het tijdvak van 1 Januari tot 1 April 1915 op minstens *dertig millioen gulden* geraamd. Bij het hierbij aangeboden wetsontwerp wordt de beschikking over dit buitengewone krediet, in den vorm van eene verhooging van de ingediende ontwerp-Oorlogsbegrooting voor 1915, aangevraagd.

Na hetgeen werd medegedeeld op bladz. 1 en 2 van de Nota betreffende het ontwerp van wet tot verhooging van het VIIIste hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1914, Buitengewoon krediet (Gedrukte Stukken 1914—1915, 188, n°. 5), zal het niet noodig zijn, opnieuw het betoog te leveren, dat en waarom een min of meer volledig overzicht van de gedane uitgaven en eene nadere becijfering van het voor de eerste drie maanden van 1915 aangevraagde krediet ook thans niet kan worden verstrekt. Het geldt hier tal van uiteenloopende uitgaven, die uit den aard der zaak niet voor raming vatbaar zijn. De mogelijkheid bestaat dan ook dat van het voor den dienst van 1914 toegestane krediet een gedeelte onbeschikt blijft, terwijl daarentegen voor 1915 een grooter bedrag kan blijken noodig te zijn. Ondenkbaar is het ook niet, dat het bedrag van *honderd dertig millioen*, hetwelk thans in totaal is aangevraagd, niet geheel toereikend zal blijken wanneer vóór 1 April 1915 niet tot demobilisatie kan worden overgegaan.

Voor wat de uitgaven betreft, die sedert het begin van de mobilisatie zijn gedaan door de korpsen, staven en verdere onderdeelen van het leger, moest worden afgezien van het